

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 243/2023-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcu Petra Molnára v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED] zastúpeného Advokátskou kanceláriou Babjak s. r. o., Zvonárska 8, Košice, IČO 54 542 286, v mene ktorej koná advokát JUDr. Martin Babjak, proti postupu Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 6 T 60/2010 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 18. apríla 2023 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietrahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 T 60/2010 (ďalej len „napadnuté konanie“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že 8. decembra 2005 bolo proti sťažovateľovi začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie z pokračujúceho trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1 a 4 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a následne 20. apríla 2010 bola na neho na okresnom súde podaná obžaloba. Do podania ústavnej sťažnosti nebolo v napadnutom konaní okresným súdom o predmetnej obžalobe rozhodnuté.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti v podstatnom namieta, že od podania obžaloby (t. j. od 20. apríla 2010) okresný súd v napadnutom konaní, v ktorom sťažovateľ vystupuje ako obžalovaný, meritórne nerozhodol. Trestná vec nie je podľa názoru sťažovateľa právne ani fakticky zložitá, keďže ide o typovo pomerne bežnú trestnú agendu, ktorej jednotiacim prvkom je uplatňovanie, resp. aj prijatie neoprávneného nadmerného odpočtu na dani z pridanej hodnoty. Sťažovateľ zastáva názor, že nečinnosť, resp. benevolentnosť okresného súdu sú hlavným dôvodom extrémnej dĺžky konania v jeho trestnej veci.

4. Na základe uvedeného navrhol, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie označených práv napadnutým postupom okresného súdu, prikázal mu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prietahov, priznal sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie v sume 16 250 eur a náhradu trov konania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľa je namietané porušenie označených práv napadnutým postupom okresného súdu, keďže okresný súd od podania obžaloby (t. j. od 20. apríla 2010) dosiaľ nerozhodol.

6. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

7. Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa je potrebné odmietnuť ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde v spojení s § 55 písm. d) zákona o ústavnom súde a § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8.1. Podľa § 55 písm. d) zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania je neprípustný, ak to ustanovuje zákon o ústavnom súde v § 132 ods. 2 alebo § 142 ods. 2.

8.2. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde je ústavná sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

9. Podľa § 10 ods. 10 druhej vety Trestného poriadku v konaní pred súdom je stranou aj ten, proti komu sa vedie trestné konanie, t. j. obžalovaný. Podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku ak je dôvodný predpoklad, že došlo k priesťahom v príprave pojednania veci súdom, v určení termínu konania a rozhodnutia alebo k priesťahom vo vyhotovovaní súdneho rozhodnutia, ktorákoľvek zo strán môže podať prostredníctvom tohto súdu sťažnosť pre nečinnosť na nadriadenom súde, aby určil primeranú lehotu na uskutočnenie namietaného úkonu; ak sa nepostupuje podľa ods. 4, súd musí bez meškania túto sťažnosť pre nečinnosť zaslať spolu so spisom, svojím stanoviskom a stanoviskom predsedu súdu nadriadenému súdu.

11. Ústavný súd už opakovane judikoval, že sťažnosť podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku možno považovať v zmysle § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde za účinný právny prostriedok, ktorý zákon sťažovateľom na ochranu ich základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorého použitie sú sťažovatelia oprávnení podľa osobitného predpisu – Trestného poriadku (II. ÚS 31/09, IV. ÚS 296/2010, IV. ÚS 113/2012, II. ÚS 531/2017, III. ÚS 263/2021, I. ÚS 264/2022, II. ÚS 513/2022). Obdobný názor vo vzťahu k porovnateľnej právnej úprave § 91 rakúskeho Gerichtsorganisationsgesetz (zákona o organizácii súdov) zaujal aj Európsky súd pre ľudské práva (pozri rozsudok vo veci Holzinger proti Rakúsku z 30. 1. 2001, sťažnosť č. 23459/94, bod 16 a nasl.).

12. Ústavný súd po preskúmaní ústavnej sťažnosti konštatuje, že sťažovateľ v rámci nej netvrdil, o to menej preukázal vyčerpanie tohto právneho prostriedku na ochranu svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

13. Vzhľadom na to, že sťažovateľ nevyužil právny prostriedok ochrany svojich práv, ktorý mu osobitný predpis (Trestný poriadok) účinne poskytuje a na ktorého použitie je ako obžalovaný oprávnený, bolo potrebné jeho ústavnú sťažnosť pri jej predbežnom prerokovaní odmietnuť ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde v spojení s § 55 písm. d) zákona o ústavnom súde a § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

14. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavnej sťažnosti.

15. Ústavný súd na záver dopĺňa, že už uvedené nevyklučuje možnosť sťažovateľa opätovne sa obrátiť na ústavný súd po uplatnení (vyčerpaní) sťažnosti podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku, ak by sa domnieval, že ňou nedosiahol odstránenie stavu namietaného porušovania svojich práv.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. mája 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu